

Kiasma

A young girl with blonde hair, wearing a pink floral dress and translucent fairy wings, sits on a brown leather sofa. The background is a dark blue wallpaper with a repeating floral pattern. The lighting is dramatic, highlighting the girl and the sofa against the dark background.

36 · 2007 vol. 10

Skidiviikot

**Carnegie
Art Award
2008**

**Kiasman johtaja
haastatteli kulttuuriministeriä**

Kiasman johtaja Berndt Arell haastoi kulttuuriministeri Stefan Wallinin keskusteluun ajankohtaisista aiheista.

Kulttuuriasiat kuntoon

Tapaamme viihtyisässä kahvilassa, missä meillä on pitkän ja häiriöttömän lounaan aikana ainutlaatuinen tilaisuus keskustella joistakin keskeisistä kulttuurin kysymyksistä – sekä niistä, jotka uusi kulttuuri- ja urheiluministerimme on ottanut esille heti ministerikautensa alussa, että jo aikaisemmin käsitellyistä aiheista.





ANNIINA PIETIMÄÄ

PETRI VARJANEEN / KAA

Erityisesti taidesektoria koskevat kysymykset ovat meitä lähimpänä, ja ensimmäinen keskustelumme käsittelee uutta kulttuuriseteliä. Siitä on ajateltu eräänlaista rinnakkaismuotoa liikuntasetelille. Ministeri on yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa asettanut työryhmän, jonka tarkoitus on syksyn kuluessa laatia ehdotus tuloverolain muutokseksi. Kulttuuriseteli on tarkoitus saada käyttöön vuoden 2009 alussa. Vielä kuitenkin keskustellaan siitä, missä ja miten seteliä voisi käyttää. Eräs mahdollisuus on, että se kävisi kaikissa valtion tukea saavissa kulttuurilaitoksissa. Valtion tuki toimisi tavallaan laadun takeena.

Seuraavaksi ryhdymme pohtimaan kysymyksiä vapaasta sisäänpääsystä, alennetusta sisäänpääsymaksusta luontaisena saatua kulttuuriseteliä vastaan ja sen mahdollisesta merkityksestä. Ruotsin esimerkkihän – vuoden alussa päätynyt ilmainen sisäänpääsy valtion museoihin – oli myönteinen. Kaikkien museoiden kävijämäärät kasvoivat, jopa huomattavasti, ja ihmiset olivat yleensä ottaen tyytyväisiä. Ilmainen sisäänpääsy koski museoiden perusnäyttelyitä, ei erikoisnäyttelyitä. Kun ilmaisesta sisäänpääsystä luovuttiin, kävijäluvut putosivat hyvin nopeasti.

Kulttuuriseteli on saman idean jalostetumpi muoto: alennettu sisäänpääsymaksuhan koskisi niin kokoelma- kuin erikoisnäyttelyitä eikä olisi rajattu valtion museoihin. Käsittelemme myös näitä periaatteellisia kysymyksiä, ja Stefan Wallinin mukaan juuri se, ettei sisäänpääsymaksusta luovuta kokonaan vaan tarjotaan sen sijaan ihmisille tietyn arvon omaava arvoseteli, voidaan nähdä parempana vaihtoehtona. Setelin lisäarvoa kasvattaa epäilemättä se, että sillä voi maksaa missä itse haluaa eikä sen käyttöä ole rajoitettu vain museoihin, vaan se kattaa myös teatterit ja konsertit.

TERVEYTTÄ KULTTUURISTA

Keskustelu johdattelee meidät kuin itsestään kysymyksiin, jotka koskevat kulttuurin yleistä merkitystä yhteiskunnassa. Ministeri on selvästikin tullut juuri kiivaista budjettineuvotteluista, sillä viivymme tovin mitattavuutta käsittelevissä kysymyksissä, kulttuurin aina kohtaamassa todistustaakassa: miten osoittaa, että taide-elämyksillä on todellinen merkitys osana elämänlaatua ja lisäksi myös hyvinvointiyhteiskunnan tärkeänä rakennuskivenä.

Stefan Wallinin mukaan on osoitettavissa, että väestön heikentyvä fyysinen kunto maksaa valtiolle noin 400 miljoonaa euroa vuodessa. Myös kulttuurin alalta voidaan esittää vastaavia lukuja. Tukholman Karoliinisessa instituutissa vuonna 2001 tehty tutkimus osoittaa, että kulttuuria harrastavat ihmiset käyttävät 57 prosenttia vähemmän terveydenhoitopalveluja kuin ihmiset keskimäärin. Minua viehättää erityisesti ajatus, että kulttuurielämysten vaikutus ihmiseen on mitattavissa. Kehon endorfiinipitoisuus on koholla taide-elämyksen jälkeen, ja se on selvästi mitattavissa. Hienoa, ajatellen, siltähän minusta on usein tuntunut oikein hyvän konsertin tai taidenäyttelyn jälkeen.

VEROVÄHENNYKSIÄ LAHJOITUKSISTA

Lopetamme lounaskeskustelumme puhumalla valtiollisten kulttuurilaitosten asemasta. Ministeri vakuuttaa, että valtio on vastaisuudessaakin aktiivinen rahoittaja, joka sitoutuu ylläpitämään toimintaa tietyllä tasolla antamatta sen supistua. Hän näkee elinkeinoelämän panostukset kulttuurin alalla yksinomaan positiivisina, etenkin sen, että nykyisin yhä useammat yritykset tulevat mielellään yhdistetyksi kulttuuriin luonnollisena

”Miten osoittaa, että taide-elämyksillä on todellinen merkitys osana elämänlaatua ja lisäksi myös hyvinvointiyhteiskunnan tärkeänä rakennuskivenä.”

osana profiliaan. Uusi hallitus on kiinnittänyt tähän erityistä huomiota budjettiehdotuksessaan, johon sisältyy ehdotus tieteelle ja kulttuurille tehtyjen lahjoitusten vähennysoikeuden korottamisesta nykyisestä 25 000 eurosta 250 000 euroon. Ministeri pyrki myös siihen, että vähennysoikeus laajennettaisiin koskemaan paitsi yrityksiä myös yksityishenkilöitä ja että tämän tulisi tapahtua vielä kuluvan vaalikauden aikana.

Lopuksi en voi olla kysymättä Stefan Wallinilta hänen omasta suhteestaan taiteeseen ja erityisesti nykyaikaiseen. Hänen diplomaattinen vastauksensa

kuuluu, että asia ”on kehitteillä” ja samalla hän toteaa, ettei nykyaikaisen pariin ole olemassa mitään oikotietä. Täytyy vain nähdä sitä niin paljon kuin mahdollista. Kesän kiinnostavimpiin taide-elämyksiin kuuluu Porin taidemuseossa järjestettävä **Maire Gullichsenin** kokoelmien näyttely ja **Sigrid Juseliuksen** hautakappeli samassa kaupungissa. Strategiaan kuuluu myös pyrkimys sisällyttää jokaiseen uudelle paikkakunnalle suuntautuvaan vierailuun myös taidenäyttely. Se merkitsee monta endorfiinituotantoa kasvattavaa elämystä!

□ Berndt Arell
Kiasman johtaja



◀ Torsten Andersson
Nathalie Djurberg:
New Movements in Fashion, 2006



Nykytaiteen museo Kiasma isännöi tänä vuonna Carnegie Art Award -näyttelyn avajaisia ja yhden maailman suurimman taidepalkinnon jakoa. Miljoonan Ruotsin kruunun suuruisen palkinnon saa energisestä maalaustaiteestaan tunnettu ruotsalaistaiteilija Torsten Andersson. Muita palkittuja ovat tanskalaiset Jesper Just ja John Kørner sekä nuoren taiteilijan stipendin saanut ruotsalainen Nathalie Djurberg.

Carnegie Art Award 2008

Pohjoismaiden suurin taidepalkinto jaetaan Kiasmassa

Yksimielinen jury myönsi ensimmäisen palkinnon **Torsten Anderssonille** (s. 1926) kunnianosoituksena hänen käsitteellisestä maalaustaiteestaan ja energisestä materiaalien käytöstään. Torsten Andersonin kuvakieli on hyvin omaleimainen, ja hän on kehittänyt sitä jatkuvasti pitkän taiteilijanuransa aikana. Toinen palkinto eli 600 000 kruunua myönnettiin tanskalaiselle **Jesper Justille** (s. 1974) hänen elokuvastaan *A Vicious Undertow*. Teos sisältää visuaalisuudessaan ja tarkkuudessaan useita viitteitä maalaustaiteeseen. Just on aiemmin saanut huomiota elokuvistaan, jotka ovat käsitelleet mm. sukupuolirooleja ja Hollywood-elokuvista tuotuja sosiaalisia koodeja.

Tanskalainen **John Kørner** (s. 1967) sai kolmannen palkinnon eli 400 000 kruunua. Kørner käsittelee taiteessaan erilaisia historiallisia, sosiaalisia ja poliittisia kysymyksiä. Jury arvosti erityisesti taiteilijan leikkisää, hehkuvaa maalaustaidetta, jossa hän purkaa arkisten aiheiden figuratiiviset elementit abstrakteihin muotoihin.

Nuorelle taiteilijalle myönnettävän 100 000 kruunun stipendin saa ruotsalainen **Nathalie Djurberg** (s. 1978) visuaalisesta tarinankerronnastaan elokuvassa *New Movements in Fashion*. Djurbergin animaatioita on toisinaan kuvattu eräänlaisiksi lapsilta kielletyiksi lastenelokuviksi.

KIERROS ALKAA KIASMASTA

Palkinnot jaetaan virallisessa seremoniassa Nykytaiteen museo Kiasmassa Helsingissä 25. lokakuuta. Samalla avautuu Carnegie Art Award 2008 -kiertonäyttely. Kiasman jälkeen näyttely lähtee puolentoista vuoden kierrokselle muihin Pohjolan pääkaupunkeihin sekä Göteborgiin ja Lontooseen. Näyttelyssä on mukana 26 pohjoismaista finalistia, jotka on valittu 143 ehdokkaan joukosta.

KUUSI SUOMALAISTAITEILIJAA

Suomalaistaiteilijoista näyttelyssä ovat mukana **Pertti Kekarainen, Jukka Korkeila, Jussi Niva, Vesa-Pekka Rannikko, Silja Rantanen** ja **Anna Tuori**.

Kuvanveistäjän ja taidemaalarin koulutuksen saanut Pertti Kekarainen opiskeli mm. Haagin taideakatemiassa. Kekarainen on kiinnostunut värin ja valon, tilan ja ajan sekä kaksi- ja kolmiulotteisuuden suhteista ja niihin liittyvistä kysymyksistä. "Sisältö riippuu mistä sarjasta tai kuvayhdistelmästä on kyse. Tiloja, liikettä, ilmeitä, tunnelmia, muistoja... asioita, jotka ovat kuin jäävuoren huippu. Niiden alta löytyy paljon yllättävää. Se mitä näkee, johtaa tarinoihin jälkikäteen", kuvailee Kekarainen Paikka 1 -näyttelykirjassa.

Jukka Korkeilan kohdalla kansainvälisyyden ja eri kulttuurien tuntemuksen voi nähdä toteutuvan usealla eri tasolla. Hämeenlinnassa syntynyt taiteilija on asunut ja opiskellut mm. Berliinissä. Hänen maalauksiaan on sittemmin nähty mm. Ruotsissa, Espanjassa, Belgiassa ja Yhdysvalloissa. Kokemus ja kiinnostus eri maita ja kulttuureja kohtaan konkretisoituu Korkeilan taiteessa: hän yhdistelee maalauksissaan globalisoituneen populaarikulttuurin erilaisia kuvallisia kulttuureja.

CARNEGIE
ART
AWARD

Pellossa syntynyt Jussi Niva on tutkinut ja problematisoinut teoksissaan maalaustaidetta, minkä lisäksi hänen tuotantoonsa kuuluu myös valokuvia itsenäisinä teoksina tai maalausten osina. Valokuvan väri skaala on myös vaikuttanut hänen maalauksiinsa. Niva on tarkastellut teoksissaan valon, värin ja tilan absoluuttisia, aiheista riippumattomia ominaisuuksia.

Vesa-Pekka Rannikko on työskennellyt niin videon, kuvanveiston ja kuvataiteen kuin performanssitaiteen parissa. Hän on työstänyt esittäviä veistoksia värjätystä kipsistä siten, että kappaleeseen itseensä tulee tuntu valosta. ”Näistä teoksista syntyy paradoksi, jossa veistos itsessään kolmiulotteisena kappaleena on tilassa ja valossa sekä lisäksi se esittää jotain toista tilannetta, jotka siihen työstetyt valot ja varjot merkitsevät. Teos on tällöin yhtäaikaaisesti läsnä menneisydessä ja nykyhetkessä”, kertoo taiteilija verkkosivuillaan.

Anna Tuorin maalaukset ovat ekspres-siivissävytteisiä teoksia, joiden näennäisen idyllin takaa paljastuu usein sitä rikkovia elementtejä. Tuorin teosten lähtökohtina ovat tunnetilat tai muistikuvat luetusta, nähdystä ja koetusta. ”Omassa tekemisessäni ilmaisun edellytys on kokemuksellisuus. En koeta toistaa jotain kokemusta suoraan teoksissa tai kertoa mitä minulle on tapahtunut, vaan purkaa ja tuoda esille esimerkiksi kysymyksiä, joita mielessäni on herännyt.”

Silja Rantasen maalausten aiheet liittyvät vahvasti tilan merkitykseen ja kokeamiseen sekä sen kuvaamiseen erilaisiin ratkaisuihin maalaustaiteessa. Helsinkiläisen taiteilijan maalauksissa ovat läsnä sekä taiteen että arkipäivän maailmat. Rantasen mukaan taide perustuu aina taiteilijan henkilökohtaiseen kokeemukseen, joka kuitenkin voi kohdistua yleisiin ja käsitteellisiin asioihin. ”Tätä yleisön on joskus vaikea hyväksyä nykytaiteessa: että joku voi sydämensä halusta vaikkapa rakentaa mallia kasvi-huoneilmioista.”

□ Lisätietoja Carnegie Art Award 2008 -näyttelykirjasta tai www.kiasma.fi



Nathalie Djurberg
nuoren taiteilijan stipendi

Mitä taiteen tekeminen merkitsee sinulle?

Taide on ainoa ilmaisumuotoni, jossa olen täydellisen rehellinen.

Minkä koet itsellesi läheisimmäksi ilmaisutavaksi tai materiaaliksi?

Minkä tahansa kulloinkin tarpeellisen.

Kuka tai mikä on vaikuttanut taiteeseesi eniten?

Minä itse ja tietty kirjallisuus, muusta taiteesta Chapmanin veljekset ja Goya ovat vaikuttaneet minuun paljon.

Täytyykö taiteen perustua henkilökohtaiseen kokemukseen?

Ei.

Onko olemassa jotain elementtiä, joka yhdistää Pohjoismaista nykytaidetta?

Kyllä, uskon niin; mielestäni on mahdotonta ohittaa sitä, että me jaamme samanlaisen kulttuurisen taustan. En tarkoita, että taide näyttäisi samalta, vaan että me ehkä lähestymme kysymyksiä ja ongelmia samanlaisin tavoin.



John Kørner: 1st Floor Museum, 2007

Mikä yhdistää pohjoismaista nykytaidetta?

Carnegie Art Award -näyttelyn julkilausuttuna tavoitteena on edistää ja tukea pohjoismaista nykytaidetta ja taiteilijoita. Mutta onko olemassa jotakin, joka yhdistää itse teoksia? Jakaako pohjoismainen nykytaide jonkin yhteisen piirteen tai piirteitä? Kysyimme näyttelyn taiteilijoiden näkemyksiä aiheesta.

Anna Tuori (Suomi): ”Ehkä tietyn tyyppinen kompleksittomuus. Pohjoismaissa ei ole tradition taakkaa jarruna kuten monissa vanhemman taiteen mekoissa. Eikä toisaalta niin selkeästi brändättyä taideidentiteettiä kuin vaikkapa Saksassa ekspresionismin jälkeinen itäretrobuumi tai Englannissa edelleen älyllinen coolius taiteessa.”

Else Marie Hagen (Norja): ”Vaikka on mahdollista etsiä ja löytää elementtejä, jotka voisivat olla tyyppisiä pohjoismaiselle nykytaiteelle, kuten ihmisten ja luonnon läheisyyden tai harvaan asutuilta alueilta nousevan, omaa kulttuuria kohtaan tunnetun huolen vaikutus ilmaisuun, on olemassa muita tekijöitä,

jotka vaikuttavat siihen, mitkä ideat pääsevät esille.

Minä tahansa aikakautena esiin nostettavat taiteilijat tai taidesuuntaukset ovat paljolti riippuvaisia siitä, millainen ilmapiiri kansainvälisen taidekentän vaikutusvaltaisimpien jäsenten ja instituutioiden joukossa vallitsee. Tällöin kysymys pohjoismaisen nykytaiteen tyyppillisistä piirteistä voi esimerkiksi riippua siitä, nähdäänkö Pohjoismaat kansainvälisen näyttämön takamaana vai siihen kuuluvana osana.

Minulle henkilökohtaisesti ei ole tärkeää identifioitua mihinkään erityisesti pohjoismaalaiseen eikä sopia mihinkään



Jesper Just: A Vicious Undertow, 200t

Torsten Andersson: Blood-Coloured Flow
– Personality as Person, 2006



tiettyyn kansainväliseen trendiin. Vaikka minulla olisi kokonaisnäkemystä, joka sallisi minun sanoa jotakin pohjoismaista taidetta hallitsevista piirteistä, oletan että se silti olisi luonteeltaan monimutkaista. Monimutkaisuus on etu, koska se sallii taiteilijoiden ottaa osaa eri yhteyksiin ja muodostaa uusia suhteita.”

Fie Norsker (Tanska): ”Jos minun pitäisi valita vain yksi yhteinen elementti, se olisi ehkä kiinnostus Pohjoismaiden ulkopuoliseen taiteeseen.”

Karin Wikström (Ruotsi): ”En oikeastaan tiedä. On monella tapaa vaikeaa nähdä mikä on pohjoismaista tänä päivänä, maailmassa joka yrittää olla globaali.

Jossakin mielessä ajatus tietystä pohjoismaisesta nykytaiteen alasta on hieman anakronistinen. Toisaalta me olemme tietenkin edelleen osa pohjoismaista kontekstia. Meistä taiteilijoista monet asuvat ja työskentelevät täällä, ja se varmasti heijastuu taiteeseen jollakin tavalla. Mutta mitä nuo elementit voisivat olla, siitä olen hyvin epävarma.”

Silja Rantanen (Suomi): ”Pohjoismainen nykytaide on taidetta, jota pohjoismaiset taiteilijat tekevät. Heitä

yhdistää tausta: Pohjoismaat ovat harvaan asuttuja, niissä on edustuksellinen demokratia, joka toimii niin itsestään selvästi, että kansalaiset ovat lakanneet arvostamasta politiikkaa, ja korkea elintaso. Lähes kaikki osaavat lukea.

Mailla on historiallisia yhteyksiä ja geopoliittisia eroja, joiden merkitys on kuitenkin nykytaiteelle vähäinen. Kaikki tämä on tietysti muovannut niitä taiteilijoita, jotka ovat tässä kulttuurissa kasvaneet. Huolehtiva ilmapiiri on omiaan esimerkiksi rohkaisemaan yksilöitä usmaan omiin oikeuksiinsa, mutta en osaa nähdä siitä mitään merkkejä itse taiteessa. Laajat tulkinnalliset yleistyksset ovat vaarallisia. Ne johtavat taiteessakin usein väärinkäytöksiin. Katsoja ei enää kykene katsomaan yksittäisiä teoksia vaan sovittaa siihen ensi töikseen tarjottuja tulkintamalleja.”

Thordís Aðalsteinsdóttir (Islanti): ”En ole tietoinen sellaisen olemassaolosta.”

Thór Vigfússon (Islanti): ”Todennäköisesti.”

Tor-Magnus Lundebj (Norja): ”Arvelisin, että pohjoismainen mielenlaatu vaikuttaa siihen tapaan, jolla tarinoita kerro-

taan taiteessa. Loppujen lopuksi ei tarvitse puhua ääneen, jos ihmiset kuuntelevat toisiaan. Tarkoitan, että se ehkä riippuu siitä esitetäänkö tai tehdäänkö pohjoismaisesta taiteesta paikkaan sidottua esimerkiksi Etelä-Euroopassa tai pohjoisessa.”

Jens Fänge (Ruotsi): ”Ei mikään.”

□ Julia Kristensen

/taiteen.nyt 10-21.10. Todellisuuden tutkimuskeskus / Pivi Porkola: LUMO – Estäys uudesta työstä KUVA PIVVI PORKOLA (yksityiskohta)



NÄYTTELYT

Tarinankertojien aika
Kertova ja etäinen katse entisten
Neuvostotasavaltojen taiteessa
30.9. saakka, 4. ja 5. kerros

Carnegie Art Award

26.10.2007–6.1.2008, 4. ja 5. kerros

Carnegie Art Award on sekä näyttely että taidepalkinto, jonka tarkoituksena on edistää pohjoismaista nykytaidetta ja tukea taiteilijoita. Tämän vuoden näyttelykierron alkaa Kiasmasta, ja se kokoaa yhteen 26 taiteilijaa. Carnegie Art Award 2008 -palkinnon sai ruotsalaistaiteilija Torsten Anderson.

Näyttelyn taiteilijat: Thordis Adalsteinsdóttir (IS), Torsten Andersson (SE), Nathalie Djurberg (SE), Gardar Eide Einarsson (NO), Anette H. Flensburg (DK), Jens Fänge (SE), Else Marie Hagen (NO), Ellen Hyllemose (DK), Jarl Ingvarsson (SE), Kristina Jansson (SE), Jesper Just (DK), Pertti Kekkarainen (FIN), Jukka Korkeila (FIN), Ferdinand Ahm Krag (DK), John Kørner (DK), Tor-Magnus Lundeby (NO), Jussi Niva (FIN), Fie Norsker (DK), Allan Otte (DK), Vesa-Pekka Rannikko (FIN), Silja Rantanen (FIN), Kirstine Roepstorff (DK), Thorbjørn Sørensen (NO), Anna Tuori (FIN), Thór Vigfússon (IS), Karin Wikström (SE).

Carnegie-keskusteluopas paikalla ke klo 10–15, to klo 14–19, pe klo 17–20 ja su klo 11–14.

Yleisöopastukset, asiantuntijakerrokset ja taiteilijatapaamiset keskiviikkoisin klo 18. Yleisöopastukset myös sunnuntaisin klo 15. Ruotsinkieliset opastukset joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12. Museolipulla.

Piipahduspaja 1.–29.11. torstaisin klo 16–19. Garnegie-näyttelyn yhteydessä avoin työpaja maalauksesta kiinnostuneille. Ei ennakoilmoitautumista, mukaan mahtuu 15 osallistujaa kerrallaan. Alle 18-vuotiaille maksuton, aikuiset museolipulla.

Raaka, keitetty ja paketoitu – Perestroika-taiteen arkisto

16.11.2007–6.1.2008, Studio K, 2. kerros

Taideteokset, valokuvat, luonnokset, manifestit, viralliset dokumentit, julisteet, ja lento-lehtiset tuovat vakiintuneeseen historialliseen ajanjaksoon taiteilijoiden henkilökohtaisen näkökulman.
www.helsinki.fi/aleksanteri/conference2007

Kun taivas putoaa... remake

Maija Blåfield ja Anu Suhonen

12.10.2007–6.1.2008, Kontti, 4. kerros

Videoteos on uudelleentulkinta Risto Jarvan vuonna 1972 ohjaamasta elokuvasta Kun taivas putoaa, joka kertoo skandaalitoimittajasta ja hänen uhristaan.

KOKOELMAT

Maisema Kiasman kokoelmissa

4.11. saakka, 2. ja 3. kerros

Maisema on yksi rakastetuimmista aiheista kuvataiteessa. Kokoelmanäyttely esittelee miten nykytaiteilijat ovat aihetta lähestyneet. Lisäksi Taidekokoelmat-verkkopalvelu tarjoaa perustietoa Valtion taidemuseon kokoelmiin kuuluvista teoksista ja taiteilijoista. Kiasman kokoelmiin voit tutustua osoitteessa www.kiasma.fi

Paha silmä

28.9.–4.11., Studio K, 2. kerros

Humberto Juncan, Tuomas Laitisen, Liisa Lounilan ja Kim Simonssonin teokset Kiasman kokoelmista.

PROJEKTEJA KIASMASSA

Skidiviikot 2.–12.10.

Työpajoja ja toiminnallista ohjelmaa alle 4-vuotiaille ja heidän aikuisilleen.

Vauvojen värileikkityöpajoissa tutustutaan väreihin ja materiaaleihin 3–12 kuukautta vanhojen vauvojen kanssa. Ennakoilmoittautuminen.

Pikkuskidikierros johdattaa lapsen ja vanhemman Maisema-näyttelyyn vauvan tai taaperon näkökulmasta. Aikuiset museolipulla. Ti-la 2.–6.10. klo 11–12. Ti-pe 9.–12.10. klo 15–16.

Piipahduspajassa taaperoikäiset lapset ja aikuiset voivat yhdessä tutkia ja työstää Maisema-näyttelyyn liittyviä tehtäviä aamu- tai iltapäivisin. Aikuiset museolipulla. Ti-pe 9.–12.10. klo 10–13 ja 14–17.

Asiantuntijaluennoilla aikuisille puhutaan lapsen varhaiskehityksen vaiheista. Seminaari-tila. Maksuton. Ti 2.10. klo 15–16.30, ke 10.10. klo 17–18.30. Tutkija, PsM Niina Komi: Vauvalla on jo oma luonne ja ainutlaatuinen tapa kohdata maailma. Ke 3.10. klo 15–16.30, pe 5.10. klo 17–18.30. Aivotutkija, dosentti Minna Huutilainen: Miten vauva oppii näkemästään ja kokemastaan.

Skidisunnuntai-tapahtumapäivä 7.10. Klo 10–17 ohjelmaa koko perheelle lasten ehdoilla. Piipahduspajoja, toiminnallisia maisemamatkoja sekä tarinasäveltämistyöpajoja. Kiasman 4. kerroksen näyttelytiloihin on rakennettu aisteja haastava skidireitti erityisesti 1–3 -vuotiaille taaperoilta. Skidireitti innostaa näkemään, kuulemaan ja tunnustelemaan. Vapaa pääsy.

Jouluksi kotiin

Työpajassa pohditaan taideteosten ja omien tarinoiden kautta kulttuurien kohtaamisia. Marraskuussa järjestettävä työpaja nuorille, joilla on monikulttuurinen tausta. Osa Valtion taidemuseon Jouluksi kotiin -hanketta. Lisätietoja elina.katara@kiasma.fi. Maksuton.

KIASMA-TEATTERI

Oblivia

Everything You Say Will Become Dust Anyway
Ensi-ilta to 23.8. klo 19, Kiasma-teatteri Ryhmän tyylille on ominaista konseptuaalisuus, minimalismi ja komiikka. Esityskieli on englanti. Muut esitykset: 25.8. klo 15, 26., 29, ja 30.8. klo 19, 1.9. klo 15, 2. ja 5.9. klo 19. Liput 12/8 e. www.oblivia.fi

Circus Maximus

Maaailman paras – ”virtuaali” ja ”kyborgit” kehittyneessä kapitalismissa
Ensi-ilta ke 19.9. klo 19, Kiasma-teatteri Esitys käsittelee erästä kapitalismin ilmentymää: addiktiota peliin, pelaamiseen ja voittamiseen. Muut esitykset: 21., 22., 23., 26., 27., 28. ja 30.9. klo 19. Yleisökeskustelu 26.9. esityksen jälkeen. Liput 12/8 e.



/teatteri.nyt
10.–21.10.

Todellisuuden tutkimuskeskus: Hiljaisuuden politiikka – kehollinen installaatio
Ensi-ilta ke 10.10. klo 20.30, Kiasman 3. krs. Aiheena on ihmisen kokemus hiljaisuudesta. Osa Todellisuuden tutkimuskeskuksen tutkimuskokonaisuutta. Muut esitykset: 11. ja 12.10. klo 18 ja 13.10. klo 13. Liput 12/8 e.

Sanna Kekäläinen: Puna-Red-Rouge

Ke 10.10 klo 19, Kiasma-teatteri Sanna Kekäläisen soolossa punainen väri on vertauskuva sekä yksityiselle ja subjektiiviselle että provokatorisen yleiselle. Teos sai ensi-iltansa Kiasma-teatterissa keuhällä 2007. Liput 12/8 e.

Rude Mechanicals: Get Your War On

Ensi-ilta to 11.10. klo 19, Espoon kaupunginteatteri / Louhisali / Espoon kulttuurikeskus Teksasilaisen teatteriryhmän poliittinen satiiri perustuu David Reesin sarjakuvaan. Siinä toimiston valkokaulustyyliset ihmettelevät World Trade Centerin katastrofin jälkeistä kotimaataan. Muut esitykset: 12.10. klo 19 ja 13.10. klo 15. Liput 25/21/15 e. www.espoonteatteri.fi www.rudemechs.com

Todellisuuden tutkimuskeskus / Pilvi Porkola LUMO – Esitys uudesta työstä

Ensi-ilta pe 12.10. klo 19 LUMO on taidenäyttely kuvitelluista teoksista. Esityksen ensi-ilta oli keuhällä 2007 The Story of Work -festivaalilla Kööpenhaminassa. Muut esitykset: 14., 16., 18., 19., 20., 23., 24., 25., 26. ja 27.10 klo 19. Liput 12/8 e. www.todellisuus.fi

Martin Bélanger: Spoken Word/Body

Ensi-ilta ke 31.10. klo 19, Kiasma-teatteri Esitys on kunnianosoitus amerikkalaiselle spoken word -traditiolle, jossa lyriikkaa ja tarinoita resitoidaan ja puhutaan. Omaelämäkerrallinen materiaali yhdistyy sosiaaliseen, poliittiseen ja poeettiseen kerrontaan. Osa Liikkeellä marraskuussa -festivaalia. Muut esitykset: 1.11. klo 19. Liput 17/10 e.

Avanto-festivaali 16.–18.11. Kiasma-teatteri Festivaali viettää kokeellisen elokuvan teema-vuotta otsikolla ”International Free Cinema”. Päävieraksi saapuvat Michael Snow ja Peter Kubelka. Festivaalilla nähdään myös Douglas Gordonin uusin teos Zidane: A 21st Century Portrait, ja pietarilaisen Masha Godovannajan kokoama sarja 2000-luvun venäläistä kokeellista elokuvaa. Avantoscope-sarja esittelee kansainvälistä uutta kokeellista elokuvaa. Ennakkomyynti alkaa 1.11. www.avantofestival.com

/teatteri.nyt tarjoaa vuosittain uuden näyn tai näkökulman esittäviin taiteisiin. Tänä vuonna ohjelmassa on kansainvälisiä vierailuja ja avauksia laitosteatereiden reunoille.

Demotori La 13.10. klo 14

Keskeneräisiä esityksiä, toteutumattomia ideoita, aukkoja ja reunoja esillä Kiasman aulassa ja Kiasma-teatterissa. Demojen kesto korkeintaan 20 min. Liput 6/4 e.

Nora Lähteenmäki: PERHEALBUMI: varmistettuja varjoja (esitysinstallaatio)

Mediateekki, Kiasman 2. krs. Esitykset 13.10. klo 13–14, 17.10. klo 18–19, 19.10. klo 18–19, 20.10. klo 18–19. Installaatio on nähtävissä museon aukioloaikoina. Perhealbumi: varmistettuja varjoja sai ensiesityksensä Imatran Kulttuurikeskuksessa talvella 2007. Museolipulla.

Teatteri Venus: Likaisia juttuja

Ensi-ilta ti 16.10. klo 17, Seminaari-tila, 1. krs Likaisissa jutuissa nuuhkitaan kaupungin keskustaa, sen puleerattua kulutusympäristöä, jäljittäen toimintoja, jotka siellä muuttuvat töhryksi, liaksi ja kielletyksi tekemiseksi. Teatteri Venus on 1983 perustettu helsinkiläinen ryhmä. Muut esitykset: 18. ja 19.10. klo 18, 20. ja 21.10. klo 17. Liput 12/8 e. www.universum.fi/venus

Maus & Orlovski: Mr Nilsson – I memo of time

Ti 16.10. klo 19, Kansallisteatteri, Omapohja Mr Nilsson – I memo of time (Herra Tossavainen – I muistio ajasta) pohtii ihmisen suhdetta muihin eläimiin ja luontoon. Esityksen ensi-ilta oli Kiasma-teatterissa syksyllä 2006. Nyt nähdään englanninkielinen kiertuersio. Liput 20/10 e. www.nationaltheatre.fi

DemoKino: Baltic Circle

Ensi-ilta ke 21.11. klo 19, Seminaari-tila DemoKino on virtuaalinen biopoliittinen parlamentti, jonka muoto jäljittelee demokraattista päätöksentekoa. Kahdeksan lyhytelokuvaa kuvaavat nuoren miehen arkea omassa kodissaan. Elokuvien lopussa katsojat saavat äänestää asian puolesta tai vastaan. Muut esitykset: 22. ja 23.11. klo 19, 24.11. klo 15. Liput 6/4 e. www.q-teatteri.fi/baltic_circle

Nälkäteatteri: Odradek

Ensi-ilta ke 28.11. klo 19, Kiasma-teatteri Toisissa tiloissa -työryhmän vuorovaikutteisessa esityksessä Kafkan novellin ’Perheenisän huoli’, Odradek on kameleontti, muotoaan muuttava otus, metamorfoosi kohti tuntematonta. Odradek-harjoitteissa luovutaan ihmismuodosta, jotta jokin kätkeyty ja ainutlaatuinen voisi päästä meissä esiin. Muut esitykset: 30.11. klo 19, 2.12. klo 15, 5.12. klo 19 ja 7.12. klo 19. Liput 12/8 e. www.toisissatiloissa.net

John Kørner: Birds in the Yellow Gallery, 2007 · Maija Blåfield ja Anu Suhonen: Kun taivas putoaa... remake · Marte Aas: Like a Forest, 2003 · Skidiviikot



TOVE KURTZWEL

ANU SUHONEN / KKA

HEIDI ELONMAA

PUHEOHJELMIA

Katseen filosofiaa: Vapaa taide, valta ja vallattomuus

Ke ja to klo 17 Seminaari-tilassa. Vapaa pääsy. Yhteistyössä Kriittisen korkeakoulun kanssa.

12.9. Claes Andersson, kansanedustaja

13.9. Markus Konttinen, taidemaalari

20.9. Raija-Leena Loisa, yhteiskuntatieteiden tohtori, tutkija

26.9. Kuvataiteen valtasuhteet muutoksen tilassa -paneelikeskustelu, pj. Berndt Arell, Kiasman johtaja, Jan Kaila, kuvataiteilija, prof., Reetta Meriläinen, Helsingin Sanomien päätoimittaja, sekä Petri Tuomi-Nikula, Ulkomministeriön viestintä- ja kulttuuriosaston osastopäällikkö

4.10. Radoslaw Gryta, kuvanveistäjä

OPASTUKSET

Yleisöopastukset

Opastukset Maisema-kokoelmanäyttelyyn pe klo 18. Vapaa pääsy.

Asiantuntijakerrokset ja yleisöopastukset vaihtuviin näyttelyihin ke klo 18. Museolipulla. Yleisöopastukset vaihtuviin näyttelyihin myös su klo 15. Museolipulla.

Ruotsinkielinen yleisöopastus joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12. Museolipulla.

Tilattavat opastukset

Näyttelykerrokset kunkin ryhmän toiveiden ja tarpeiden mukaisiksi. Tilaukset ma-pe klo 9-12 p. (09) 1733 6509. Hinnat arkisin 60 euroa, sunnuntaisin 75 euroa. Opastuskielet ovat englanti, ranska, ruotsi, saksa, suomi ja venäjä.

Maisema-ääniopas

Ääniopas tuo taustatietoa Maisema-kokoelman näyttelyyn. Vuokra 2 e, lipunmyynnistä. Äänioppaan voi ladata ilmaiseksi omaan MP3-soittimeen osoitteesta www.kiasma.fi. Suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Asiantuntijakerrokset

Eri alojen asiantuntijat opastavat yleisöä syksyn näyttelyihin keskiviikkoisin klo 18. Mikäli kierroksella ei ole vierailuvaa asiantuntijaa, ohjelmapaikalla järjestetään yleisöopastus vaihtuvaan näyttelyyn.

Kiasman johtaja Berndt Arell opastaa yleisöä näyttelyihin kolmena keskiviikkona klo 18. Ke **5.9.** suomeksi, ke **7.11.** ruotsiksi ja ke **21.11.** suomeksi.

Museolipulla. Lisätietoja www.kiasma.fi

PAJA

AIKUISILLE JA LAPSELLE

Tehdään yhdessä la klo 10.30-13 sekä klo 14-16.30 (aikuiset ja lapset yhdessä)

8.9. Sankaritarinoita - pienoismaailman rakentelu

15.9. Kadonnut aika - grafiikka

22.9. Tunnusväri - rakentelu ja maalaus

29.9. Unelmia -tarina minusta - akvarelli ja kollaasi

13.10. Maapallo - maalaus

20.10. Kummat kulijat - vaatteiden valmistus

27.10. Muotista - hahmon valaminen

3.11. Maastoutuminen - naamioituminen osaksi taideteosta

10.11. Mekaanisissa maisemissa - romu-rakentelua

17.11. Värillisiä unia - kohopainografiikka

24.11. Näkymätön kaupunki - kollaasi

1.12. Salaisuus - vahaliitupiirustus

8.12. Karnevaali - akryylimaalaukset

Aamupäivän pajaan on ennakoilmoittautuminen ma-pe klo 9-12, p. (09) 1733 6509.

Alle 18-vuotiaille maksuton, aikuiset 6/4 e *Iltapäivän* nonstop-pajaan ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Tekemisen virikkeenä ovat Kiasman näyttelyt. Pajaopas noutaa ryhmän klo 14 infopisteestä, mutta mukaan voi tulla sen jälkeenkin, jos pajassa on tilaa. Alle 18-vuotiaille maksuton, aikuiset 6/4 e

Piipahduspaja pienille

17.10.- 28.11. keskiviikkoisin klo 10-13

(aikuiset ja lapset yhdessä)

Piipahda näyttelykävinnällä työpajassa! Työpaja alle 4-vuotiaille ja heidän mukanaan tuleville aikuisille. Työpajassa on erilaisia virikkeellisiä toimintoja ja tehtäviä, joista voi toteuttaa yhden tai useamman. Ei ennakoilmoittautumista. Alle 18-vuotiaille maksuton, aikuiset museon pääsymaksulla. Tiedustelut (09) 1733 6521.

AIKUISILLE

Tuttu ryhmä

Tuttu ryhmä on ystäville, työporukoille ja harrastusryhmille tarkoitettu työpaja, jossa tutustutaan nykytaiteeseen oman tekemisen kautta. Työpajan aikana käydään näyttelyssä ja työskennellään oppaan johdolla. Pajat järjestetään pääasiallisesti perjantaisin. Ryhmän koko: 10-15 henkilöä, kesto: 3 h, pajamaksu 13/hlö sis. pääsylipun, materiaalit ja ohjauksen. Tiedustelut/varaukset p. (09) 1733 6521.

KOULUILLE JA PÄIVÄKODEILLE

Ajankohtaiset tiedot löytyvät Kiasman verkkosivuilta: www.kiasma.fi/kouluille



PETRI YRÄNEN / KKA

INFO

Kiasma

Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki
Info (09) 1733 6501, info@kiasma.fi

Kiasma on avoinna

ti 10-17, ke-su 10-20.30
Liput 6/4 e, alle 18-vuotiaille vapaa pääsy.
Perjantaisin klo 17-20 vapaa pääsy.

Kiasma on liikkumisesteetön. Opaskoirat ovat tervetulleita. Lipunmyynnissä ja teatterissa on tele/induktiosilmukka.

Nykytaiteen museo Kiasma kuuluu Valtion taidemuseoon.

Kiasma-kauppa

avoinna ti 10-17, ke-su 11-19,
p. (09) 1733 6505.

Café Kiasma

avoinna ti 10-17, ke-su 10-21,
p. (09) 1733 6661.

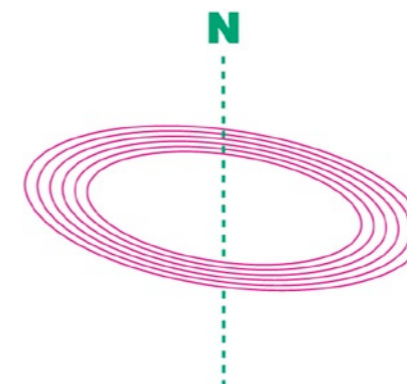
www.kiasma.fi

Liity maksuttomalle Kiasmail -postituslistalle, niin saat tietoa Kiasman ohjelmistosta omaan sähköpostiosoitteeseesi.

Kiasman Ystävät ry

Lisätietoja ystäväyhdistyksen toiminnasta p. (09) 1733 6595.

Muutokset mahdollisia.



Tule ystäväksi
Be a Friend

Kiasman Ystävät ry | Friends of Kiasma www.kiasma.fi

Talent Suomi

Nyt etsitään seuraavaa suurta suomalaista viihdyttäjää!

Laji on vapaa ja kaikki voivat osallistua.

Oletko sinä vuoden 2007 huikein kotimainen kyky?

Nelonen.fi/Talent



Nelonen

33 000
teosta

14 600
teoskuvaa

6 000
taiteilijaa

Kiasma
palvelee

Etsi, hae, löydä Taidekokoelmat

Taidekokoelmat -verkkopalvelu tarjoaa perustietoa Valtion taidemuseon kokoelmiin kuuluvista teoksista ja taiteilijoista.

Voit hakea tietoa mm. aiheen, asiansanoituksen, ajoituksen, pääluokan tai taiteenalan mukaan tai käyttää avointa hakua taiteilijoiden tai teosten nimien perustella tai hakulomaketta.

Tai assosioi vapaasti. Seuraa esimerkireittä niin päädyt **Palsasta** Roosiin:

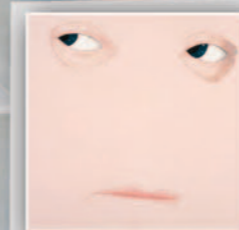
Roos, Nina Fantasia kieppumisesta pakenemisesta, 2000

öljy akryylilevyllä
korkeus 190 cm, leveys 220,5 cm, syvyys 0,8 cm
osto 29.8.2001, N-2001-44

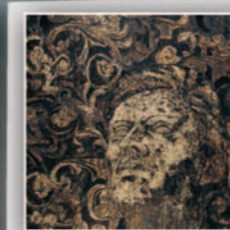
Iconclass asiansanoitus: takaa päin, surreaalinen maisema, surrealistiset näkymät, näköaisti, näkeminen, katsominen (yhtenä viidestä aistista), camera ~ photography, mieli, henki, pyöriä, kieriä (ihmisvartalon liikkeet), epätarkkuus, epäselvyys, liike, Fantasy, Caprice; 'Capriccio' (Ripa), **kasvot**, rajoittamaton tila

Asiasana: Kasvot 5/54

*Iconclass on taideteosten kansainvälinen aiheenmukainen luokitusjärjestelmä.



Lucander, Robert
B.K.,
1995



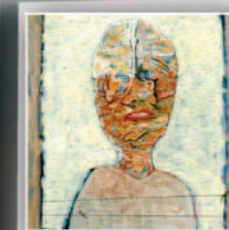
Oskar, Jon
Beneath The Ornament,
1989



Palsa, Kalervo
Entinen johtaja,
1969



Roos, Nina
Fantasia kieppumisesta
pakenemisesta, 2000

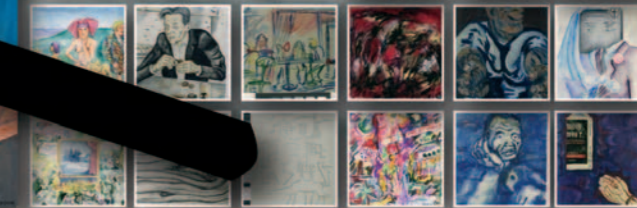


Hyttinen, Niilo
Hallittu rakennemuutos,
1988



1 515 kuvaa
3 034 teosta

Palsa, Kalervo
taidemaalari
s. 12.3.1947 Kittilä
k. 3.10.1987 Kittilä



Kalervo Palsa
Entinen johtaja, 1969
Iconclass asiansanoitus: **kasvot** (54),
mennyt (5), silmät (21), hampaat (5),
director, boss (in modern industry) (1)

Teatterin rajoilla

/teatteri.nyt on sisällöllisesti eläväinen festivaali, joka tarjoaa uuden näyn tai näkökulman esittäviin taiteisiin. Tapahtuma korostaa sosiaalisen kontekstin luomista: ohjelman ytimenä on ihmisten kokoontuminen ja vuorovaikutus.

/theatre
.now

/teatteri
.nyt



KATE MCINTOSH

Kate McIntosh: All Natural

PONI
Project 2: Soma Sema

/teatteri.nytin ympärille rakentuvat erilaiset esitykselliset kohtaamiset, keskustelut ja demonstraatiot ovat keskeinen osa sen ohjelmaa. Festivaalin uudet yhteistyökumppanit Espoon Kaupunginteatteri ja Kansallisteatteri avaavat yhteyden kohti laitosteattereita ja suomalaista teatterimaailmaa.

Ohjelmaa on ollut rakentamassa näyttävä joukko kotimaisia tekijöitä, joiden ideat ja keskustelut ovat tänäkin vuonna koko tapahtuman perusta. Festivaali on avoin tila erilaisille kohtaamisille: määreiden ja rajojen sijaan se kokoaa tekijöitä, näkijöitä, keskustelijoita ja väittelijöitä esityksiin, keskusteluihin ja tapaamisiin. /teatteri.nyt heijastaa taiteen kentällä tapahtunutta muutosta, jonka seurauksena taiteilijoiden ja kaikkien kentällä toimivien ihmisten toimijuus on liikkeessä.

Teatterin määreitä kyseenalaistaa Belgialainen kollektiivi PONI. Ryhmä kysyy esityksessään *Soma Sema*, miten purkaa teatterin rituaalit ja konventiot. Entä mihin illuusion takerrumme hinnalla millä hyvänsä? PONI haastaakin performanssia, live-musiikkia, tanssia ja teatteria sisältävän hybriditeatterin raivoisaan kaksintaisteluun.

LÄHTÖKOHTANA TODELLISUUS

Vaikka yksittäiset esitykset ovat tyyllisesti erilaisia, niistä on löydettävissä jotain yhteistä. Monet esityksistä hahmottavat teatterin, esittämisen ja tekstin suhdetta todellisuuteen. Miten todellisuus on läsnä konkreettisena, poliittisena ja yhteiskunnallisena?

Todellisuuden tutkimuskeskukselta nähdään festivaalilla kaksi esitystä. Hiljaisuuden politiikka pohtii hiljaisuuden mahdollisuutta tai mahdottomuutta yhteiskunnassamme. **Pilvi Porkolan LUMO** on taidenäyttely kuvitelluista teoksista. Teoksen aiheena ovat mm. työ ja työnkuvan muuttuminen.



LUC MASSIN/SUBJECTIVE

Festivaalin ohjelmassa on useita esityksiä, jotka ovat ottaneet lähtökohdakseen dokumentit, todelliset keskustelut, pöytäkirjat ja puheet. Niiden avulla muodostuu historiallisia ja yhteiskunnallisia rinnastuksia, välähdyksiä menneestä ja käsitys tästä hetkestä. Ymmärtäminen ja esittäminen ovat aina kysymyksiä todellisuuden luonteesta ja niistä tavoista, joilla teatteri pyrkii olemaan todellinen ja vaalimaan yhteyttään ympäröivään maailmaan.

Sanna Kekäläisen tanssisoolo *Puna-Red-Rouge* perustuu hänen kirjoituksiinsa henkilökohtaisista muistoista, jotka laajenevat yleiseen ja lähihistoriaan. Teksasilaisen Rude Mechanicals -teatteri-ryhmän esitys on poliittinen satiiri, joka perustuu **David Reesin** sarjakuvaan. Se käsittelee humoristisesti ja sarkastisesti tämän päivän keskeisimpiä poliittisia kysymyksiä, mm. **George W. Bushin** hallintoa ja terrorismin vastaista sodankäyntiä.

ELÄIN JA IHMINEN

Festivaalin kansainvälisiä vieraita on myös uusiseelantilainen tanssija-koreografi **Kate McIntosh**, joka käsittelee teoksessaan *All Natural* luonnollisuuden tavoittelua ja myyttiä. Esityksessä showgirl Las Vegasista palaa kaupunkiin oltuaan kuukauden eksiyksissä metsässä – enemmän eläimenä kuin ihmisenä.

Myös Maus&Orlovski -ryhmän *Herra Tos-savainen* pohtii ihmisen suhdetta muihin eläimiin ja luontoon. **Tuija Kokkosen** käsikirjoittama ja ohjaama esitys sai ensi-iltansa Kiasma-teatterissa syksyllä 2006, nyt nähdään teoksen englanninkielinen versio.

Teatteri Venuksen *Likaisia juttuja* raapii inhon ja moraliin suhdetta jäljittäen kaupunkien puleeratusta kulutusympäristöstä toimintoja, jotka muuttuvat liaksi ja kielletyksi tekemiseksi. Samalla esiin nousevat kysymykset estetiisoinnin ja etiikan sekä estetiisoinnin ja esittämisen välisistä yhteyksistä.

PROSESSI ESIIN

/teatteri.nyt ei vain esitä asioita, vaan tuo esille taiteen tekemisen prosesseja. Demotori on päivän mittainen tapahtuma, jossa tekijät voivat tuoda julkiselle areenalle keskeneräisiä aiheita, ajatuksia ja prosessin tai esityksen demonstraatioita.

Kirjoituslaboratorio Parallax katselee festivaalin tapahtumia sekä merkitsee ylös keskusteluja ja valmistaa tekstejä teoksista. Osallistujat edustavat erilaisia näkökulmia ja maailmankuvia.

□ Virve Sutinen

Korkealta näkee
kokonaisvaltaisesti kauemmas

Haasteet on tehty
ylitettäväksi yhdessä

Deloitte.

Audit • Tax • Consulting • Financial Advisory.

Porkkalankatu 24
PL 122, 00181 Helsinki
Puh: +358 (0)20 755 500
Fax: +358 (0)20 755 501
www.deloitte.fi

© 2007 Deloitte & Touche Oy, Group of Companies. All Rights Reserved.



Miten saat kaiken tekemättä mitään?

Kiasma-teatterissa on vuosien varrella nähty sirkusta muodossa jos toisessa. Syyskuussa Maailman paras -esityksen ensi-iltaa juhliha Circus Maximus tuo kehiin taas uuden määritelmän sirkuksesta. Ohjaaja Mikko Kanninen vastasi Kiasma-lehden kysymyksiin.

Circus Maximuksella ei taida olla paljoakaan tekemistä perinteisen sirkuksen kanssa – mistä nimi?

Circus Maximus on perustettu Näтын oppilaskunnassa neljän näyttelijä-opiskelijan kesken vuonna 1997. Tuolloin Tampereen Yliopiston Aikalainen-lehdessä oli artikkeli, jossa vertailtiin – aika löysästi ja kevyestikin – Rooman valtakunnan ja nykyisten länsimaisten valtioiden muodostaman hegemonian yhtäläisyyksiä, jollaisina esitettiin mm. vastinparit orjat ja teknologia sekä sirkushuvit ja viihde. Pointti oli siinä, että Rooma tuhoutui, vaikka se piti itseään ikuisena. Tuhoutuminen ei ollut mikään suuri pamaus tai romahdus, vaan hidas näivettyminen. Samalla tavoin länsimainen kulttuurihegemonia on tuhoutunut tai tuhoutumassa omaan mahdottomuuteensa. Circus Maximus -kilpa-ajorata oli Rooman valtakunnan viimeisiä "suuria" projekteja. Circus Maximus -teatteri pyrkii olemaan meidän lopunaikojemme "suurin show".

Maailman paras -teos kertoo maailman "lasvegasiaatiosta". Mistä termissä on kyse?

"Lasvegasiaatio" on termi jota monet, varsinkin yhdysvaltalaiset ajattelijat, käyttävät laveasti määritelläkseen nyky-yhteiskunnassa vellovia erilaisia, mutta muodoltaan samankaltaisia aatevirtauksia. Se tarkoittaa lähinnä yleistä ajan

henkeä, ja kysymystä siitä, miten olisi mahdollista saada kaikki tekemättä yhtään mitään. Se koskee yhtä lailla yritysten arvojen muuttumista pelkiksi oletusarvoiksi, *Idols*-kisoja muusikoiden valitsemisena, *Haluatko elokuvatähdeksi* -ohjelmaa näyttelijäkoulutuksena, pokeri-boomia, koulutuksen ja sivistyksen arvostuksen vähenemistä, politiikan muuttumista *Popstars*-kisaksi – eli ylipäätään koko yhteiskunnan viihteellistymistä ja muuttumista "Las Vegasiksi". Taustalla on kapitalismin unelman toteutuminen; kaikki on nykyään laskettavissa, pelattavissa ja ostettavissa.

Yhtenä esityksen kantavana teemana on peliaddiktio. Mihin kaikkeen sen liität?

Muun muassa liike-elämään, elinkeinoihin, kemiaan, uskontoon, taide-elämään, politiikkaan, parisuhteisiin... ja tietenkin uhkapeleihin.

Esityksen alaotsikossa esiintyvät sanat virtuaali ja kyborgi. Mihin nämä liittyvät?

Las Vegas on virtuaali itse, Amerikan idean puhdas virtuaali. Jos siis haluat kokea Amerikan idean virtuaalisesti päivässä, lennä Las Vegasiin! Siellä kyborgit ovat kiinni pelipöydissä ja automaateissa ja vielä syvemmillä, yhdessä koneen ja idean ytimessä.

Yleensä näillä kahdella termillä on kovin negatiivinen ja lohduton kaiku.



Me yritämme tutkia virtuaalin ja kybernetiikan kumouksellisia, positiivisia ja elämää eteenpäin kurottavia puolia.

Miten kuvailisit Maailman parasta esittävän taiteen kontekstissa, onko se perinteistä teatteria vai jotain muuta?

Se on teatteria sellaisessa mielessä, kun tuo taiteenlaji mielletään kollektiiviseksi toiminnaksi monenkaltaisten taiteilijoiden välillä.

Maailman paras yrittää myös määritellä itsensä pois perinteisen ja vallitsevan esitystaiteen piiristä hakeutuen lähemmäs teatterin historiallisempia muotoja, kenties jopa oopperaa. Ja siinä on kyllä myös puhetta mukana.

□ Jonna Strandberg



FIM on nyt osa Glitnir-pankkia.
FIM is a part of Glitnir Bank.



www.fim.com



PETRI SIMONEN / KKA

Kiasman Skidiviikot – ohjelmaa pienille ja perheille

Kiasman Skidiviikot on perheen pienimmille ja heidän aikuisilleen tarkoitettu kahden viikon mittainen tapahtumajakso, jossa tehdään ja opitaan yhdessä. Luvassa on moniaistista ja poikkitaiteellista ohjelmaa, työpajoja, luentoja ja opastettuja kierroksia, joissa lapsen kokemus ja havainnot ovat erityisen huomion kohteena.

TÄRKEINTÄ ON YHDESSÄOLO

Kiasma on nykytaiteen museona erikoistunut eri-ikäisten kuvataidekasvatukseen, mutta aivan pienille vauvoille suunnattua toimintaa vasta käynnistellään. Kokemuksia on kerätty vauvojen värileikkityöpajoista, joita järjestettiin kuvataideopettaja **Liisa Kemppaisen** johdolla keväällä 2007.

Värileikkityöpajoissa 3–12 kuukauden ikäiset vauvat kokoutuivat vanhempiensa kanssa leikkimään ja oppimaan eri aistien kautta. Tunnin mittaisissa pajoissa ehdittiin herätellä katsomiskokemusta näyttelykäynnillä ja tunnustella erilaisia materiaaleja. Vauvat pääsivät myös itse maalaamaan heille turvallisilla ruoka-aineilla.

”Tärkeintä ei ole se perinteinen taidekasvatus, maalaaminen tai kuvan tekeminen, vaan eri aistien herättely. Lapsen luontainen uteliaisuus johdattaa kokeilut leikkiin. Tärkeää on myös vauvan ja vanhemman yhdessäolo siinä tilanteessa”, sanoo värileikkijä vetänyt Liisa Kemppainen. Taidemuseossa järjestettävät värileikit virittelevät lasta katsomaan. ”Näkeminen on tärkeä aisti, ja museossa on enemmän erilaisia kuvallisia virikkeitä kuin kotona.”

TYTYVÄISIÄ ASIAKKAITA

Katsomisesta innostui ainakin värileikkijöihin osallistunut **Meimi Nieminen**, tuolloin 10 kk, jonka äiti **Mimmi Pekkanen** kertoi tyttärensä osoitelleen Bulevardin näyteikkunoista

tauluja ihan uudella innolla leikkien jälkeen. ”Käsillä tekeminen ja erilaisten materiaalien kokeilu oli tärkeää ja värileikkistä sai kotiinkin ihan uusia ideoita, kun ei ollut aiemmin niin paljon kokemusta itse tekemisestä. Leikissä sai kerrankin sutata ja kokeilla, aistien herättely toimi ihan mahtavalla tavalla!” Mimmi Pekkanen kertoo. ”Selvästi kokemus on vaikuttanut Meimiin, sen näkee kaikesta mitä hän kotona tekee ja tutkii. Ja ryhmässä toimiminen oli myös hieno kokemus. Vauvat tarkkailivat miten toiset tekivät ja oppivat toisten kanssa olemista.”

JAETTUA VUOROVAIKUTUSTA

Värileikki tuotti iloisia hetkiä lasten ja vanhempien kesken, mutta toiminnalla on myös tieteellistä pohjaa. Skidiviikoilla on luvassa aivotutkija **Minna Huotilaisen** ja temperamenttitutkija **Niina Komsin** luentoja, joissa aikuisille valotetaan lapsen maailmaa ja sen kehitystä.

”Yhdessä tekemisellä ja olemisella on suuri merkitys lapselle. Aikuinen voi näin osallistua lapsen kokemukseen jaettuna vuorovaikutuksen kautta. Kun aikuinen menee mukaan lapsen havaintoon ja osallistuu vauvan reaktioihin, lapsi ymmärtää myös oman kokemuksensa paremmin”, Niina Komi kertoo. ”Jo pelkkä katsominen ja lapsen huomion seuraaminen voi opettaa paljon lapsesta ja tuoda iloa molemmille. Se, mistä lapsi tykkää, mistä hän ei ole kiinnostunut tai mitä hän säikkyi, on tärkeää, samaten huomioihin reagoiminen. Lapsi tarvitsee aina aikuisen suurien tunteiden käsittelyyn.”

ANNA LAPSEN OPASTAA

Komi kehottaa hidastamaan aikuisten maailman tahtia ja antamaan lapsen johdattaa vanhempaa: ”Kannattaa tehdä löytöretki lapsen tapaan nähdä ja kokea maailma. Lapsi on rehellinen ja antaa kyllä löytää itsensä, jos vanhempi on kiinnostunut. Pitää vain antaa aikaa, eikä olettaa, että on olemassa oikeita tapoja. Se, miten voimakkaasti lapsi mihinkin reagoi, on yksilöllistä. Samaan perheeseen voi kuulua aivan erilaisia persoonia, joihin tulee reagoida eri tavoin”, Komi pohtii.

Aikuisen käsitys olennaisesta ei aina ole sama kuin lapsen: ”Lapsi on usein kiinnostunut asioista, joita aikuinen ei välttämättä huomaa. Tällöinkin havainnon vahvistaminen on olennaista. Kaikki kokemukset ovat hyviä, kun ne ovat lapsesta lähtöisin. Jos lapsi on kiinnostunut mieluummin pistorasiasta kuin taiteesta, sitäkin on rohkaistava”, Niina Komi sanoo.

Päivi Matala



- 2 Kulttuuriasiat kuntoon – Kiasman johtaja Berndt Arell haastatteli kulttuuriministeri Stefan Wallinia
- 6 Carnegie Art Award 2008
Pohjoismaiden suurin taidepalkinto jaetaan Kiasmassa
- 11 Kalenteri
- 16 Tutustu Kiasman taidekokoelmiin myös internetissä
- 21 Maailman paras -esityksen ensi-iltaa juhлива Circus Maximus tuo kehiin taas uuden määritelmän sirkuksesta.
- 22 Skidiviikoilla tärkeintä ei ole se perinteinen taidekasvatus, maalaaminen tai kuvan tekeminen, vaan eri aistien herättely.

Kiasma-lehti | Julkaisija: **Nykytaiteen museo** | Vastaava toimittaja: tiedotuspäällikkö **Piia Laita** | Toimitussihteeri: tiedottaja **Päivi Oja** 09-1733 6534 | Verkkototeutus: verkkomediasuunnittelija **Justus Hyvärinen** 09-1733 6532 | Toimituksen osoite: **Kiasma, Nykytaiteen museo, Mannerheimin aukio 2, 00100 Helsinki** | Puh. 09-173 361, Fax 09-1733 6503 | Internet: www.kiasma.fi | E-mail: kiasma-lehti@kiasma.fi | ISSN 1455-173X | Ulkoasu ja taitto: **Timo Vartiainen** | Käännökset: **Valtasana** | Painopaikka: **F.G. Lönnberg** | Toimitus ei vastaa ohjelmisto-aikatauluihin tulleista muutoksista. | **YHTEYSHENKILÖT** | Museonjohtaja **Berndt Arell**, Museonjohtajan assistentti **Tuula Vuorio**, 09-1733 6516, Fax 09-1733 6574 | Näyttelyt ja kokoelmat: intendentti **Maaretta Jaukkuri** 09-1733 6537, kokoelmaintendentti **Marja Sakari** 09-1733 6519 | Kiasma-teatteri: tuottaja **Virve Sutinen** 09-1733 6511 | Vs. tiedotuspäällikkö **Milla Unkila** 09-1733 6507 | Yhteistyöpäällikkö Markkinointi & sponsorointi **Sanna-Mari Jäntti** 09-1733 6653 | Ulosvuokraukset, yhteistyökoordinaattori **Päivi Hilska** 09-1733 6668 | Opasvaraukset: 09-1733 6509 | Kiasman Ystävät ry 09-1733 6595 | Nykytaiteen museo Kiasma kuuluu Valtion taidemuseoon